

DDD-0719

M. Com. (Part - II) Examination

April/May - 2016

Financial & Management Accounting-VI

Time : Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M. Com. (Part - II)

Name of the Subject :
Financial & Management Accounting-VI

Subject Code No. : 0 7 1 9 Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

૧ (૧) માંગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો :

૧૦

એક ઉત્પાદક કંપની નીચે મુજબની માહિતી આપે છે :

વિગત	પ્રમાણિત	ખરેખર
ઉત્પાદન	૪૦૦૦ એકમો	૩૮૦૦ એકમો
કામના દિવસો	૨૦	૨૧
સ્થિર શિરોપરી ખર્ચ	રૂ. ૪૦,૦૦૦	રૂ. ૩૮,૦૦૦
ચલિત શિરોપરી ખર્ચ	રૂ. ૧૨,૦૦૦	રૂ. ૧૨,૦૦૦
દૈનિક કામના કલાકો : ૮		

સ્થિર શિરોપરી ખર્ચને લગતા વિચલનો શોધો.

(૨) નીચેની વિગતો પરથી પ્રક્રિયા ખાતુ બનાવો એકમદિઠ પૂર્ણ એકમની ૧૦

પડતર શોધો :

દાખલ કરેલ એકમો ૨,૮૦૦ એકમો

દાખલ કરેલ એકમોની પડતર રૂ. ૬૬,૭૮૦

સામાન્ય બગાડ ૧૦%

તૈયાર માલનું ઉત્પાદન ૨૦૦૦ એકમો

કુલ બગાડ ૩૫૦ એકમો

છેવટનો સ્ટોક ૪૫૦ એકમો

(૭૦% પૂર્ણ)

૨ વસ્તુ XYZ ઉત્પાદિત થતા પહેલા પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. ૧૫

નીચે મુજબ માહિતી પ્રાપ્ત થઈ છે :

(૧) એક પ્રક્રિયાનો તૈયાર માલ બીજી પ્રક્રિયા ખાતે લઈ જતી વખતે ફેરબદલી કિંમત ઉપર ૨૦% નફો મળે એ રીતે કિંમતની ગણતરી કરવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા-IIIનો તૈયાર માલ, તૈયાર માલ ખાતે ફેરબદલી કરતી વખતે પણ આજ પદ્ધતિ અપનાવામાં આવે છે.

(૨) માર્ચ ૩૧, ૨૦૧૫ના રોજે કાઠ પણ પ્રક્રિયામાં અર્ધ તૈયાર માલ ન હતો.

(૩) પ્રક્રિયા-Iની પ્રાથમિક પડતર : રૂ. ૪૦,૦૦૦.

(૪) પ્રક્રિયા-IIની પ્રાથમિક પડતર : રૂ. ૮૦,૦૦૦ અને મૂળ પડતર રૂ. ૭૨,૦૦૦.

(૫) પ્રક્રિયા-IIIમાં દાખલ કરેલ માલસામગ્રી રૂ. ૧૦,૦૦૦ મજૂરી રૂ. ૪૦,૦૦૦ છેવટનો સ્ટોક રૂ. ૩૦,૦૦૦.

(૬) કુલ વેચાણ રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦.

(૭) તૈયાર માલનો છેવટનો સ્ટોક રૂ. ૨૦,૦૦૦

તૈયાર કરો :

પ્રક્રિયા-III ખાતુ, તૈયાર માલ ખાતુ, ખરેખર મળેલ નફો અને પાકા-સરવૈયામાં દર્શાવવાનો સ્ટોક.

૩ નીચેની વિગતો પરથી મજૂરી કાર્યક્ષમતાને લગતા વિચલનો શોધો અને જરૂરી ૧૫
ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રમાણિત મજૂરી :

વિભાગ-A : ૨ કલાકો @ રૂ. ૧૭.૫ કલાક દીઠ

વિભાગ-B : ૪ કલાકો @ રૂ. ૧૫ કલાક દીઠ

ખરેખર વપરાયેલ મજૂરી કલાકો :

વિભાગ-A : ૫૨૦૦ કલાકો @ રૂ. ૧૭.૫ કલાક દીઠ

વિભાગ-B : ૧૨,૦૦૦ કલાકો @ રૂ. ૧૫ કલાક દીઠ

ખરેખર ઉત્પાદિત એકમો :

વિભાગ-A : ૨૮૦૦

વિભાગ-B : ૨૮૦૦

અથવા

૩ એક વસ્તુના ૧૦૦ એકમોના ઉત્પાદન માટેની પ્રમાણિત માલ સામગ્રી ૧૫
૨૦૦ કિલો.ગ્રા. @ રૂ.૪ કિ.ગ્રામ દીઠ નક્કી કરવામાં આવી હતી.

ખરેખર માહિતી નીચે મુજબ હતી :

ખરેખર ઉત્પાદન (એકમો) ૨૦૦

માલ સામાનનો શરૂઆતનો સ્ટોક (કિલો.ગ્રા.) ૩૦૦ પ્રમાણિત કિંમત

માલ સામાનની ખરીદી (કિલો.ગ્રા.) ૭૦૦

ખરેખર ચૂકવણી (રૂ.) ૨૧૦૦

માલ સામાનનો છેવટનો સ્ટોક (કિલો.ગ્રા.) ૪૦૦

FIFO અને LIFO પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરી માલસામાન વિચલનોના તફાવત શોધો.

૪ નીચેના વ્યવહારોની સંકલિત પદ્ધતિ પ્રમાણે ખાતાવહીઓ બનાવો અને

૧૫

મિ. અજય વ્યાસના ચોપડે શરૂઆતનું કાચુ-સરવૈયુ પણ બનાવો :

વિગત	ઉધાર (રૂ.)	જમા (રૂ.)
બેન્ક સિલક	૩,૦૦૦	-
<u>સ્ટોક :</u>		
તૈયાર માલ	૪,૦૦૦	
અર્ધતૈયાર માલ	૬,૫૦૦	
કાચો માલ	૬,૦૦૦	
લેણદારો	-	૨,૦૦૦
દેવાદારો	૧,૦૦૦	
ઘસારાની જોગવાઈ	-	૨,૫૦૦
મૂડી	-	૧,૧૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતુ	-	૮,૦૦૦
સ્થિર મિલકતો	૧,૦૨,૦૦૦	-
કુલ	૧,૨૨,૫૦૦	૧,૨૨,૫૦૦
<u>વર્ષ દરમ્યાન વ્યવહારો :</u>		
શાખ પર ખરીદેલ માલ	-	રૂ. ૧૦,૦૦૦
ઉત્પાદન ખાતે મોકલેલ માલ :		
પ્રત્યક્ષ	રૂ. ૭,૦૦૦	
પરોક્ષ	રૂ. ૧,૦૦૦	રૂ. ૮,૦૦૦
લેણદારોને ચૂકવણી		રૂ. ૬,૦૦૦
ચૂકવેલ મજૂરી :		
પ્રત્યક્ષ	રૂ. ૧૦,૦૦૦	
પરોક્ષ	રૂ. ૨,૦૦૦	રૂ. ૧૨,૦૦૦
તૈયાર માલનું ઉત્પાદન		રૂ. ૩૦,૦૦૦
તૈયાર વેચેલ માલની પડતર		રૂ. ૩૨,૦૦૦
વેચાણ કિંમત		રૂ. ૪૦,૦૦૦
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ		રૂ. ૩૫,૦૦૦
થયેલ શિરોપરી ખર્ચા :		
કારખાના	૬,૦૦૦	
ઓફિસ	૧,૦૦૦	
વેચાણ વિતરણ	૧,૦૦૦	૮,૦૦૦
ઘસારો (શિરોપરી ખર્ચ ઉપરાંત)		૫૦૦

૫ જાન્યુઆરી ૧, ૨૦૧૬ના રોજ ભગત લિમિટેડ રૂ. ૧૦નો એક એવા ૨,૦૦,૦૦૦ ૧૫ ઈક્વિટી શેર રૂ. ૩૦ના પ્રીમિયમથી બહાર પાડે છે

એના માટે બાંહેધરી દલાલો A, B, C અને D નીચે મુજબની જવાબદારી સ્વીકારે છે :

A : ૮૦,૦૦૦ શેર

B : ૬૦,૦૦૦ શેર

C : ૪૦,૦૦૦ શેર

D : ૨૦,૦૦૦ શેર

કંપનીને ૧,૭૦,૦૦૦ શેર માટે અરજીઓ મળી છે.

નીચેનીવાળી અરજીઓ નીચે મુજબ હતી :

A : ૧,૦૦,૦૦૦ શેર

B : ૩૦,૦૦૦ શેર

C : ૨૦,૦૦૦ શેર

D : ૧૦,૦૦૦ શેર

એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. કે આપેલ શેરની કિંમત પર ૫% કમિશન આપવામાં આવશે

(૧) બાંહેધરી દલાલોની જવાબદારી નક્કી કરો.

(૨) રોકડ વ્યવહારો સહિતની આમનોંધ લખો.

અથવા

૫ ભાવના લિમિટેડ રૂ. ૧૦નો એક એવા ૨,૦૦,૦૦૦ ડિબેન્ચર્સ બહાર પાડે છે. ૧૫

જેની બાંહેધરી દલાલો A, B, અને C અનુક્રમે ૨૫%, ૩૫% અને ૪૦%ની

બાંહેધરી આપે છે :

બાંહેધરી દલાલોએ સંયુક્ત બાંહેધરી પેટે નીચે મુજબ અરજીઓ કરી હતી :

A : ૮,૦૦૦ ડિબેન્ચર્સ

B : ૧૨,૦૦૦ ડિબેન્ચર્સ

C : ૨૦,૦૦૦ ડિબેન્ચર્સ

સિક્કા સહિતની અરજીઓ સહિત કુલ ભરણું ૧,૨૦,૦૦૦ ડિબેન્ચર્સનું હતું.

સિક્કાવાળી અરજીઓ નીચે મુજબ હતી :

A : ૩૬,૦૦૦ ડિબેંચર્સ

B : ૨૪,૦૦૦ ડિબેંચર્સ

C : ૨૦,૦૦૦ ડિબેંચર્સ

દરેક બાંહેધરી દલાલોની જવાબદારીનું પ્રમાણ દર્શાવો

જો નિશાનીવાળી અરજીઓ ગણતરીમાં લેવામાં આવે તો દરેક બાંહેધરી દલાલોની જવાબદારી નક્કી કરો તથા કંપનીધારા પ્રમાણે મહત્તમ બાંહેધરી કમિશન દરેક બાંહેધરી દલાલોને કેટલું મળે તેની પણ ગણતરી દર્શાવો.

૬ ગમે તે બે લખો :

૨૦

- (૧) શેષ આવકનો અર્થ સમજાવો. શું તમે માનો છો કે 'Make in Inida' પ્રોજેક્ટમાં તે ધંધા માટે ઉપયોગી થશે ? કેવી રીતે ?
- (૨) પડતર ઘટાડાનો અર્થ સમજાવો અને એક મોટા કાપડ વિભાગ માટેની પડતર ઘટાડાની પ્રક્રિયા આંકડા સાથે વર્ણવો.
- (૩) વળતરનો અર્થ સમજાવો અને કુલ રોકાણ ઉપર વળતરનો ખ્યાલ યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the Instruction No. 1 of Page No. 1.

1 Do as directed :

- (1) The manufacturing company gives the following information : 10

Particulars	Budgeted	Actual
Output	4,000 units	3,800 units
Number of working days	20	21
Fixed overheads	Rs. 40,000	Rs. 39,000
Variable overheads	Rs. 12,000	Rs. 12,000

Working Hours Per day : 8 hrs.

Calculate Fixed overheads variances.

- (2) From the following data prepare Process Account and find out cost per equivalent unit. 10

Input units 2,800 units
Cost of input Rs. 66,780
Normal loss 10%
Out put 2,000 units
Total loss 350 units
Closing stock 450 units (70% completed)

2 Product XYZ passes through the process to complete. 15

The following information was obtained :

- 1 The output of each process is charged to the next process at a price calculated to give a profit of 20% on the transfer price. The output of process-III is charged to finished stock on a similar basis.

2. There was no partly finished work in any process on March 31, 2015.
3. The total Prime cost of Process -I : Rs. 40,000
4. The total Prime cost of Process -II : Rs. 80,000 & original cost Rs. 72,000.
5. In Process- III: Material introduced : Rs. 10,000, Labour : Rs. 40,000 and Closing stock : Rs. 30,000.
6. Total Sales : Rs. 1,80,000
7. Closing stock of finished stock : Rs. 20,000.

Prepare:

Prepare Process Accounts-III, Finished Stock A/c, Actual profit Realized and Stock for Balance Sheet

3 From the following particulars find out Labour **15**

Efficiency variance and prepare necessary accounts.

Standard Labour Requires:

Dept. A : 2 hrs. @ Rs. 17.5 per hour

Dept. B : 4 hrs. @ Rs. 15 per hour

Actual Labour Time Spent:

Dept. A : 5,200 hrs. @ Rs. 17.5 per hour

Dept. B : 12,000 hrs. @ Rs. 15 per hour

Actual Units produced:

Dept. A : 2,800

Dept. B : 2,800

OR

- 3 The standard material cost of producing 100 units has been predetermined as 200 kg @ Rs. 4 per kg. The Actual data is as under :
- Actual output (units)..... 200
 Opening stock of material (kg.) 300 at standard price
 Purchase of material (kg.) 700
 Actual amount paid (Rs.) 2,100
 Closing stock of material (kg.)..... 400
- Find out the difference in variances if method is used for issue of material is FIFO and LIFO
- 4 Record the following transactions in the ledger under the integral system and prepare the trial balance at the beginning of the period in the books of Mr. Ajay Vyas

Particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Bank balance	3,000	
Stock:		
Finished goods	4,000	
Work in progress	6,500	
Raw material	6,000	
Creditors		2,000
Debtors	1,000	
Depreciation provision		2,500
Capital		1,10,000
Profit and loss		8,000
Fixed assets	1,02,000	
Total	1,22,500	1,22,500

Transactions during the year	Rs.	Rs.
Material purchased on credit		10,000
Material issued to production:		-
Direct	7,000	-
Indirect	<u>1,000</u>	8,000
Payment to creditors	-	6,000
Wages paid:		
Direct	10,000	-
Indirect	<u>2,000</u>	12,000
Finished goods produced		30,000
Cost of finished goods sold		32,000
Sales value		40,000
Receipt from debtors		35,000
Overhead incurred:		
Factory	6,000	
Office	1,000	
Selling and distribution	1,000	8,000
Depreciation (in addition to overhead)	-	500

- 5 On January 1, 2016 Bhagat Ltd. issued 2,00,000 Equity 15
 shares of Rs. 10 each at premium of Rs. 3 per share. For
 that the underwriter A, B, C and D accepted the responsibilities
 as under :
- A : 80,000 shares
 B : 60,000 shares
 C : 40,000 shares
 D : 20,000 shares

The company received 1,70,000 shares application.

Marked applications were as under :

A: 1,00,000 shares

B: 30,000 shares

C: 20,000 shares

D: 10,000 shares

It was decided that commission at 5% is charged on issue price of shares

1. Ascertain the liabilities of the underwrites
2. Pass journal entries with cash transaction

OR

- 5 Bhavna Ltd. issued 2,00,000 Debentures of Rs. 10 each, 15
which were underwritten by three brokers named A, B, C in
the proportion of 25%, 35%, and 40% respectively.

The underwriters made applications for firm underwriting as under :

A: 8,000 Debentures

B: 12,000 Debentures

C: 20,000 Debentures

Total subscriptions excluding firm underwriting but including stamp applications were for 1,20,000 Debentures. The stamps applications were,

A: 36,000 Debentures

B: 24,000 Debentures

C: 20,000 Debentures

You are required to show the allocation of liability of each underwriter.

Ascertain the liabilities of individual underwriters when the firm underwriting is given and also calculate amount of maximum brokerage of each underwriter as per the company Act.

6 Answer any Two : **20**

- I. Define Residual Income. Do you believe that in 'Make in India' project it helps to the business? How?
- II. Define cost reduction and explain the cost reduction process for big Textile unit with figures.
- III. Define return and clear the concept of return on total investment with suitable example.
